

ВАКЦИНАЦІЯ

Дайджест

Випуск №12 (2/11.2024)

в Україні та світі

Зміцнення та підтримка.

Візьміть участь в онлайн-опитуванні щодо ставлення до вакцинації.

Громадська спілка «Коаліція за вакцинацію» проводить традиційне онлайн-опитування серед мешканців фокусних громад проекту «Розбудова стійкої системи громадського здоров'я» щодо їхнього ставлення до вакцинації. Це опитування є важливою частиною роботи, яку Коаліція проводить на початку та в кінці кожного етапу діяльності в громадах, щоб оцінити, як вдалося змінити ставлення до вакцин серед місцевих мешканців. Адже своєчасно прийняте рішення про щеплення може зберегти здоров'я, а інколи й врятувати життя.

Ваші відповіді допоможуть краще підготуватися до майбутніх інформаційно-просвітницьких заходів, які планується провести у вашій громаді протягом наступного року.

Запрошуємо вас приділити 5 хвилин свого часу для заповнення анкети, вибрати свою область та громаду, а також поділитися своєю думкою на тему вакцинації. Для цього перейдіть за посиланням для вашої області та надайте відповіді за допомогою [гугл-форми](#).

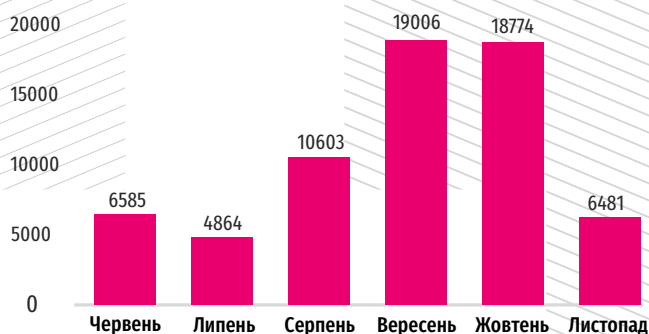

Коли ви вакцинуєтесь, то не лише захищаєте власне здоров'я та здоров'я своєї родини, а й робите внесок в здоров'я всієї громади, запобігаючи поширенню вірусу в ній. Іншими словами, ви стаєте «глухим кутом» для вірусу. Коли навколо самі «глухі кути», вірусу нема куди «піти». І тоді настає такий момент, коли ми спостерігаємо значне зниження кількості випадків захворювання в громаді.

Ентоні Фаучі, імунолог, директор Національного інституту алергії та інфекційних захворювань (NIAID), США (1984- 2022), радник президента США з медичних питань (2021-2022).

COVID-19 в Україні.

Проведені щеплення проти COVID-19 (червень – листопад 2024 р.)

Від початку вакцинальної кампанії проведено усього 35 929 501 щеплення проти COVID-19.

За попередній період (16.10-31.10.2024) було проведено 9 710 щеплень. За звітний період (01.11-15.11.2024) було проведено 6 481 щеплення (на 33.3% менше, ніж попереднього звітного періоду).

Всього отримали одну дозу – 16 389 245 осіб, отримали дві дози – 15 568 149 осіб, отримали першу бустерну дозу – 3 378 351 особа, отримали другу бустерну дозу – 547 886 осіб, отримали додаткову дозу – 45 870 осіб.

Офіційна інформація.

3 18 по 24 листопада в Україні зафіксовано 120 465 випадків захворювань на ГРВІ, грип та COVID-19, з них 70 522 – серед дітей – МОЗ України

Незначне перевищення епідпорогу зафіксоване в Тернопільській та Чернівецькій областях. В інших регіонах країни ситуація стабільна.

Упродовж тижня госпіталізували 2 686 пацієнтів, зокрема 1 537 дітей. Лікування у стаціонарі пройшли 209 з 668 пацієнтів, хворих на COVID-19. Найбільше випадків коронавірусу зафіксовано у Київській, Рівненській та Чернігівській областях.

Загалом з початку епідсезону на ГРВІ, грип та COVID-19 переохворіло 941 629 людей – це на 17,6 % менше, ніж торік. COVID-19 виявлено у 12 515 випадках, зареєстровано 49 летальних випадків через ускладнення коронавірусної інфекції.

Станом на 24 листопада щеплення проти грипу вже зробили 87 432 українці.

Більше інформації [ТУТ](#).

Компетентно.

На найпоширеніші запитання пацієнтів щодо профілактики та лікування грипу відповідає **Оксана Молода** - сімейний лікар, лікар-фтизіопульмонолог, позаштатний експерт НСЗУ з питань ТБ, тренер USAID та PATH, експерт Національного порталу з імунізації.

- Які методи профілактики грипу існують? - Кому в першу чергу рекомендована специфічна профілактика грипу – вакцинація? - Яка вакцина «краща» і де зробити щеплення? - Чи справді вакцина безпечна? - Я все ж захворів на грип. Що робити?

Відповіді шукайте [за посиланням](#).

Знання.

12-13 травня у Вільнюсі, Литва, проходило Балтійсько-польська школа з імунології. Захід організовано Балтійським та Польським імунологічними товариствами за підтримки Європейської Федерації Імунологічних Товариств (EFIS)/Європейського журналу з імунології (EJI).

Можливе отримання тревел-грантів учасниками, що відповідають необхідним критеріям. Заявку на отримання гранту необхідно подати до 10 лютого 2025 року на сторінці реєстрації.

Ознайомитися з програмою та зареєструватися можна [тут](#).

Події.

Україна поділилася досвідом контролю інфекційних хвороб на Європейській науковій конференції з прикладної епідеміології інфекційних хвороб ESCAIDE 2024 – головний санітарний лікар.

«Контроль над інфекційними захворюваннями та безперервний доступ до вакцинації під час повномасштабної війни вимагає від медичної системи стійкості, швидкої оцінки та зміни підходів. Ще до офіційного завершення пандемії COVID-19 наша українська система охорони здоров'я прийняла воєнні виклики, на 1003 день повномасштабної війни до цього досвіду прикута увага міжнародної спільноти. Ним ділимося на Європейській науковій конференції з прикладної епідеміології інфекційних хвороб ESCAIDE 2024», - Ігор Кузін, заступник міністра охорони здоров'я України, головний державний санітарний лікар.

Зокрема, Ігор Кузін поділився з закордонними колегами досвідом проведення вакцинації на прифронтових, деокупованих та у віддалених населених пунктах мобільними бригадами. Лише за минулий рік вакцинацію у такий спосіб надолужили 118603 особи в 572 громадах.

Більше [тут](#).

«Гарячі» запитання.

- Дитина 14.5 років з фенілкетонурією. Дієтичне харчування приймає не постійно, має підвищений рівень фенілаланіну. Потребує вакцинації від поліомієліту (ОПВ), АДП-М, Геп В, КПК. Тактика ведення, чи можлива вакцинація?

- Використання вакцин, що можуть містити фенілаланін, визначається інструкцією в розділі «Особливості застосування». В цілому ж вакцинувати таких пацієнтів не лише можна, але й рекомендовано.

- Коли розпочинати вакцинацію дитини проти вітряної віспи? В 12 місяців чи в 9 місяців?

- Коли мова йде про планову вакцинацію проти вітряної віспи, то вона проводиться з 12-місячного віку. Проте у випадку особливих обставин (контакт з хворим, спалах захворювання, особливості національного графіка щеплень) інструкції до препаратів дозволяють введення з 9-місячного віку. Рутинне ж введення вакцини до виповнення дитиною 1-го року наразі не рекомендоване через теоретичну можливість неоптимального формування вакцинного імунітету через циркуляцію материнських антитіл.

- Чи достатньо дітям 8 і 12 років 2-х доз вакцини Твінрікс, як прописано в інструкції, для захисту від гепатиту В?

- Так, достатньо.

- Якщо дитина була провакцинована Інфанрікс Гекса в 2 місяці, а другою дозою за 9 днів до виповнення 4-х місяців, чи зараховується їй ця друга доза?

- Так, зараховується.

- Чи варто щеплювати вакциною проти вітряної віспи тих, хто вже перехворів на цю хворобу, для профілактики оперізуючого герпесу (ОГ)?

- Наразі подібні рекомендації в світі відсутні. Для профілактики ОГ в світі використовуються спеціальні вакцини проти ОГ – нежива вакцина Шингрікс і, рідше, жива вакцина Зоставакс. В Україні ці вакцини наразі не зареєстровані, проте їх можна отримати за кордоном, де вони часто входять в програми імунізації для людей похилого віку.

Новини науки.

Смертність внаслідок раку шийки матки серед молодих жінок значно знизилась завдяки впровадженню вакцинації проти вірусу папіломи людини – науковці.

В США спостерігається суттєве зниження випадків смерті внаслідок раку шийки матки серед жінок, молодших 25 років. Автори дослідження, проведеного Медичним університетом Південної Кароліни (MUSC), США, вважають, що це явище на пряму пов'язано з запровадженням в США у 2006 році вакцинації проти вірусу папіломи людини (ВПЛ). Дослідження, оприлюднене в JAMA, є першим, що розглядає вплив вакцинації саме на смертність внаслідок раку шийки матки.

«Кількість смертей внаслідок РШМ за останнє десятиріччя знизилась на 62%, швидше за все, завдяки вакцинації проти ВПЛ, – каже провідний автор дослідження Ашиш Дешмук, Ph.D., один з лідерів Дослідницької програми з попередження та контролю раку в Онкологічному центрі Холлінгса при Медичному університеті Південної Кароліни. – Ми не можемо запропонувати жодну іншу причину такого суттєвого зниження смертності».

Разом з тим, згідно з даними Центрів контролю та профілактики хвороб США, лише 60% підлітків віком від 13 до 15 років охоплено щепленнями проти ВПЛ. **«Після пандемії COVID-19 спостерігається зниження охоплення щепленнями проти ВПЛ поточного покоління американських підлітків. Це викликає занепокоєння», –** зазначає дослідник.

Детально [ТУТ](#).

Нова назальна вакцина проти кашлюку зможе не лише формувати індивідуальний захист, а й попереджати поширення бактерії в громаді – результати досліджень.

Випробування нової назальної вакцини проти кашлюку на мишах продемонструвало, що вона здатна не лише профілактувати захворювання, а й зупиняти поширення бактерії *Bordetella pertussis*, що викликає кашлюк. Ця експериментальна вакцина містить як традиційний кашлюковий антиген, так і іноваційний ад'ювант (так званий T-vant), що посилює імунну відповідь безпосередньо в респіраторному тракті. **«Розробивши вакцину, що не лише забезпечить індивідуальний захист, а й запобігатиме передачі бактерії, ми сподіваємось покращити вже існуючі вакцини та обмежити поширення кашлюку в громадах», –** коментує Ліза Моріці, провідна авторка дослідження, професорка мікробіології та імунології Школи медицини Університету Tulane, США.

Результати цього дослідження особливо важливі в контексті зростання захворюваності на кашлюк як в США, так і в світі в цілому. Наразі Центри контролю та профілактики хвороб США фіксують 5-кратне зростання випадків кашлюку; в цілому ж біля 24 мільйонів осіб у світі хворіють на кашлюк щорічно.

Більше [ТУТ](#).

Світова практика.

Центри контролю та профілактики хвороб (CDC, США) оновили рекомендації з вакцинації дітей та дорослих.

США

Центри контролю та профілактики хвороб США оприлюднили оновлений варіант графіка щеплень для дітей та дорослих. Зокрема, у порівнянні з попереднім варіантом графіка щеплень, внесено наступні зміни або додано наступні уточнення:

COVID-19: всі особи віком від 6 місяців мають отримати одну дозу оновленої для сезону 2024-25 вакцини. Додаткову дозу рекомендовано імуноскопрометованим дітям та дорослим, які вакцинуються проти COVID-19 вперше: цю додаткову дозу рекомендовано отримати за 6 місяців після первинної дози (за нагальної потреби мінімальний інтервал може бути зменшено до 2-х місяців).

Гарячка денге: вакцинація рекомендована дітям та підліткам віком від 9 до 16 років, що мають лабораторне підтвердження інфікування денге в минулому та проживають в районах, де гарячка денге є ендемічною.

Поліомієліт: «наздоганяюча» вакцинація інактивованою поліомієлітною вакциною (ІПВ) рекомендована особам від 18 років, які не повністю вакциновані (або повністю не вакциновані) проти поліомієліту. Дорослі, що отримали повний курс щеплень, проте мають підвищений ризик інфікування через подорож, роботу в лабораторії чи з певним контингентом пацієнтів, можуть за потреби отримати одну бустерну дозу вакцини ІПВ.

Грип: рекомендовано тривалентні вакцини на сезон 2024-25. Високодозові інактивовані вакцини (HD-IIV3), а також інактивовані вакцини з ад'ювантом у складі (aIIV3) є варіантами вибору для осіб від 18 років з трансплантованими солідними органами, які отримують імуносупресивну терапію.

Кір, паротит, краснуха: діти віком від 12 місяців, на яких очікує подорож до іншої країни, мають отримати другу дозу вакцини КПК щонайменше за 28 днів після першої.

Менінгокок типу В: схему вакцинації змінено на 2-дозову для здорових осіб віком 16-23 років та 3-дозову – для осіб з груп ризику віком від 10 років. Наразі в США використовуються дві вакцини проти менінгококу типу В: Бексеро та Труменба. Ці вакцини не є взаємозамінними, тож курс треба завершити тією ж вакциною, якою його було розпочато.

Респіраторно-синцитіальна інфекція: рекомендовано за можливості проводити пасивну імунізацію моноклональним антитілом нірсевімаб в пологовому будинку, не відкладаючи введення препарату. Проте за потреби вводити нірсевімаб можна разом з вакцинами, які немовля отримує згідно з календарем. **Більше інформації [ТУТ](#).**

Інфекційні захворювання.

Захворюваність на деякі інфекційні хвороби, яким можна запобігти через вакцинацію за 10 місяців 2024 р.

Захворювання	за 10 місяців					в тому числі діти до 17 років				
	2023		2024		Зниження/ріст (випад, %, рази)	2023		2024		Зниження/ріст (випад, %, рази)
	абс	на 100 тис.	абс	на 100 тис.		абс	на 100 тис.	абс	на 100 тис.	
Правець	6	0,015	11	0,027	+5 випадків	1	0,01	5	0,07	+ 4 випадки
Дифтерія	1	0,002	1	0,002	0 випадків	1	0,01			- 1 випадок
Кашлюк	423	1,03	6744	16,45	↑ 15,94 р.	400	5,44	6247	85,01	↑ 15,62 р.
Кір	51	0,124	269	0,656	↑ 5,27 р.	28	0,38	216	2,94	↑ 7,71 р.
Епідемічний паротит	443	1,08	119	0,29	↓ 73,14 %	348	4,74	99	1,35	↓ 71,55 %
Краснуха	8	0,020	10	0,024	+2 випадки	5	0,07	7	0,10	+ 2 випадки

Nota bene.

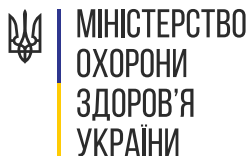
- Сторінка проєктів, які втілює Міністерство охорони здоров'я України за підтримки Світового банку: www.facebook.com/healthcareservice4people
- Національний Портал з Імунізації: vaccine.org.ua/
- Безплатний доступ до платформи UpToDate. Доступ до реєстрації та користування можна отримати через сайт Центр громадського здоров'я України phc.org.ua/uptodate.
- Центр громадського здоров'я. Імунізація. www.phc.org.ua/kontrol-zakhvoryuvan/immunizaciya
- Усі випуски дайджесту «Вакцинація в Україні та світі» vaccine.org.ua/pro-vakczynacziyu/about-vaccination-library/#

0 800 60 20 19

Національний контакт-центр
Міністерства охорони здоров'я України

Дайджест підготовлений у рамках спільного проєкту МОЗ України та Світового банку «Екстрене реагування на COVID-19 та вакцинація в Україні»

ЦЕНТР ГРОМАДСЬКОГО ЗДОРОВ'Я

Екстрене реагування на COVID-19 та вакцинація в Україні